

Gazetecilik Yapmak Suçtur bir diğer deyişle Sansür Yasası

Gamze Kafar_

Türkiye’de düşünce özgürlüğüne yönelik büyük bir tehlike oluşturan genelge 18 Ekim’de yapılan tüm itiraz ve tartışmalara rağmen yürürlüğe girdi. Bu genelge AKP ve MHP tarafından meclise “Dezenformasyon Yasası” adı altında sunulurken kamuoyunda “Sansür Yasası” olarak dillendiriliyor.

Bu zamana kadar devletin satın alamadığı görece daha küçük medya kuruluşları binbir çeşit zorluklarla karşılaşırken birçok medya kuruluşu yine hükümet tarafınca kapatıldı ve yüzlerce basın çalışanı sırf gazetecilik yaptıkları için hapse atıldı ya da haklarında açılmış davalardan ötürü eğer şansları varsa ülkelerini terk etmek zorunda kaldı. Burada “şans” kelimesini tesadüfen değil kasten kullanıyorum çünkü Türkiye’de bir basın çalışanı olarak mesleğini icra etmen kendini parmaklıklar ardında bulmak için yeterli bir neden haline gelmiş bulunmakta. Ayrıca bu eylemin, 18 Ekim’de tüm sansasyonel tartışmalara rağmen yürürlüğe sokulan “Dezenformasyon Yasası” ile birlikte meşrulaştırıldığına bir kez daha tanık oluyoruz.

Türkiye’de veyahut gazetecilerin hapsedildiği despot rejimlerde gazetecilik yapmak suçtur. Ve hükümetin katılmadığı herhangi bir düşünce veyahut da bilgi rahatça “dezenformasyon” olarak adlandırılabilir. Bu durumda yani gazetecilerin hapsedildiği despot ve diktalaşan rejimler dezenformasyon ile nasıl mücadele eder(?)

Kendilerine hizmet etmeyen ya da eleştirel her türlü düşünceyi gerekse hakikati ifade eden ve bu ifadeyi destekleyen kişileri hapse atmalarının meşru olduğu yasalar çıkararak(!)

Bu durumda gerek ülkede yaşanan ve yüzde yüzün çok üstünde

olan enflasyon ile ilgili bir bilgi ya da Haziran Seçimleri'ne ilişkin meclis kulisine ilişkin bir bilgi çok kolay dezenformasyon olarak adlandırılabilir ve bu halkı yanlış yönlendirmek diye nitelendirilebilir.

İfade özgürlüğüne ilişkin “hassasiyeti” uluslararası kamuoyunda da bilinen bir hükümet elbette doğru ya da yanlış bilgiyi kendi çıkarlarına göre değerlendirecektir. Değerlendirmekten de öte hükümetinin anlayışına göre halkı yalan haber yaparak yanlış yönlendiren ve bu haberi yayan insanlar “1 yıldan 3 yıla” kadar hapis cezasına çarptırılacaklar. Bu tip bir yasanın hayata sokulmasının gazetecilerin mesleklerini hür bir şekilde icra etmeleri önünde bir engel oluştururken ayrıca kamuoyunda da otosansüre sebebiyet vermesi oldukça mümkün.

Örneğin 13 Kasım'da İstanbul İstiklal Caddesi'nde gerçekleşen ve 6 kişinin hayatını kaybettiği ve çok sayıda insanın yaralandığı bombalı saldırının hemen ardından ülke genelinde herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın önce yayın yasağı getirildi ve hemen ardından Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından Facebook, Twitter, Instagram, Youtube gibi sosyal medya platformlarına erişim engeli uygulandı. Ülkede iç güvenliğe ilişkin ciddi bir endişe yaratan bu saldırının ardından insanların ne olduğuna ilişkin bilgi alması veyahut sevdiklerine ulaşması bu tip kısıtlamalarla engellendi ve kamuoyunu ne olduğuna ilişkin bilgilendirmek bir yana bilgi alınabilecek platformlara erişim ortadan kaldırıldı. Bu olayın ardından neden bilgi erişiminin engellendiği mecliste CHP tarafından gündeme getirilen soru önergesine rağmen cevapsız kaldı.

Bu tip örneklerin özellikle de 2016 yılında gerçekleşen darbe ile birlikte Olağanüstü Hal uygulamasıyla “olağan” hale geldiği Türkiye'de yasalarca düşünce özgürlüğüne yönelik tehditler meşrulaştırılmakta. Bu durum tersinden bir okumayla hükümetin

kendini var etmekte zorlandığını ve halkın gerçeklere ulaşmasının kendi oluşturduğu hakikati etkileyeceğini düşünmesinden gelse gerek. Özellikle de Haziran Seçimleri öncesi yürürlüğe sokulan dezenformasyon yasasının bunu işaret ettiğini söyleyebiliriz. Hükümete göre Türkiye’de hapiste olan bir tane dahi gazeteci bulunmamakta ve bu yasayla birlikte yine hükümetin çıkarlarına uygun haber yapmayan gazeteciler terörist olarak adlandırılacak ve sırf gazetecilik yapmasına rağmen terör suçuyla “halkı yanlış bilgilendirmek”, “propaganda” gibi suçlamalarla hapsi boylayacak. Er ya da geç “Gazetecilik yapmak suç değildir” önermesinin ne olduğu Türkiye’nin geleceğinde tekrar anlam bulacak ve gerici hükümetin tarihinde belki 29. Madde utançla anılacak bir yasa olarak tarih kitaplarında yerini bulacak. Kim bilir?